

În rolul complex al Vidrei, Maria Bondar a adus indiscutabil un anumit farmec și prestanță feminină. A păcătuit însă printr-o atitudine prea înghețată. Tipul Vidrei exclude risipa de mișcări, dar nu și vitalitatea mindră și stăpinită. Cu mai mult relief a jucat în partea finală a piesei, găbind tonuri potrivite pentru a explica și maiestatea femeii care și-a împlinit idealul, și, cu emoție, îngrijorările pe care le cunoaște Vidra-mamă.

Clasa parazitărilor a boierilor e prezentă în piesă printr-o serie de tipuri dintre care se distinge Zbierea — odios, fudul, onctuos și de o avarie acerbă pînă la înconștiență.

Tipizînd, Hașdeu a exagerat artistic o trăsătură cerebrală a tipului — am găsit acest interes pentru cerebral și în caracterul Vidrei — arătînd cum pasiunea pentru arginți duce la un declin al inteligenței, la prostie, abordînd acest viciu al boierimii, nu atît sub aspectul ororii pe care-l trezește, cît al ridicolului. Interpretul ploștean al rolului, Tudor Popescu, a fost la nivelul valențelor pe care le reclamă rolul, remarcabil mai ales în clipele de exagerare satirică.

Piesa face loc altor personaje secundare — nu puține — și este de rememorat că Hașdeu, cunosător al literaturii ruse, admirator îndeosebi al lui Pușkin și visînd să creeze o dramă cu o bogăție de caractere shakespeareene, a urmărit și a reușit să încorporeze în fiecare personaj o nuanță aparte, îndeosebi să acorde reprezentanților poporului un substanțial rol ideologic și estetic în desfășurarea dramei.

Bătrînul Tănase, apăsător de prejudecăți, dar cu un fond bun, reluînd ca un leitmotiv ideea inferiorității lui Răzvan, a fost interpretat excelent de Mihail Balaban.

La un nivel superior s-a prezentat și Toma Caragiu, care în Vulpoi a fost autentic și în clipele de potolită efuziune patriotică și în momentele de minie anticioioască și, nu mai puțin în final, cînd cu o înfătuare în fond nevinovată și simpatcă și cu un umor involuntar, gustă

ceasurile efemere de mîrire. Expresiv, Grigore Pogonat în rolul leahului Pietrovski, prizînd falsă subțirime a tipului și ridicola lui mulțumire de sine. Corespunzător, pedaliînd pe gravitate, Gheorghe Filip în Răzeșul; cu timbru marcat și dezinvoltură pe scenă, Zephî Alșec în Hatmanul; reușit în clipele de perfidie și înfumurare dizgrațioasă, Ștefan Băncilă în Minski.

Scenograful Tony Gheorghiu a introdus în fiecare tablou un element simbolic, pentru a sugera ascensiunea și coborîrea lui Răzvan (scări, trepte, lespezi). În ciuda unor detalii nepotrivite — cum ar fi liniile prea industriale ale lespezilor din pădure și scările disoase nefiresc în fața tronului —, ideea lui rămîne interesantă. Variate și deloc lipsite de bogăție, costumele.

Regizorul Giei Ionescu s-a îngrijit de finisarea amănuntelor, și poate de aceea i-au reușit tipurile secundare (printre altele, scena cu care debutează piesa, a mulțimii forfotind multicolor într-o zi de tîrg). Merită a fi relevate cîteva încercări de rezolvare creatoare cum ar fi iertarea lui Zbierea de către Răzvan, care a fost explicată prin dorința eroului de a cîștiga prețuirea Vidrei; apoi finalul, în care s-a găsit o mișcare scenică corespunzînd și logicii caracterelor și fiind adecvată totodată convențiilor ce decurg din elementele simbolice ale decorului. Regia nu a urmărit însă, cu destulă consecvență, linia fundamentală a spectacolului. Rolul nociv jucat de Vidra în viața lui Răzvan a apărut estompat, în momentul care precede întorcerea eroului în țară.

Avînd în vedere nivelul la care s-a menținut o vreme sectorul de regie al teatrului, putem vedea în spectacolul, reușit în genere, cu *Răzvan* și *Vidra*, un prim efort al colectivului ploștean de a ieși dintr-o anumită inerție. Îl salutăm și așteptăm cu nădejde ca teatrul să găsească mijloacele de a-l continua.

Titus Priboi

TEATRE ÎN DEPLASARE

„TEIATRU” ADEVĂRAT ÎN COMUNA VIDELE

Drumul pînă în comună (aflat în construcție) se învecinează, în multe locuri, cu nervurile a nenumărate schele. Schele asemănătoare pot fi văzute și în comună.

Și aici se construiește. Cele 6—7 întovărășiri în care sînt reuniți țărani muncitori de aici sînt o mărturie că, alături de clădiri, se construiesc și forme noi de viață menite să aducă belșug și lumină.

Pe scena sălii de spectacole a Casei de cultură raionale, recent construită, s-au succedat pînă acum cîteva trupe de teatru.

Această sală a avut cîntea de a găzdui de cînd pe actorii de frun'e ai primei noastre scene, echipa care a prezentat spectacolul *În Valea Cucului*.

Reprezentăția dată aici a marcat prima întîlnire a acestui spectacol cu un public format aproape în întregime din țărani muncitori. Unii, veniți de la mari depărtați (au străbătut 25 și chiar 30 de kilometri); alții, din comună sau de la G.A.C.-urile și S.M.T.-urile din vecinătate, cu toții fre-mătînd, arzînd de dorința de a vedea tea-tru, aproape că au luat cu asalt sala de spectacole. (N-am întîlnit nîcînd o ase-menea pasiune pentru un spectacol. Mulți dintre cei care nu au mai încăput în sală — în ciuda numărului mare de locuri pe care îl are — au așteptat la ușă, înar-mați cu mari rezerve de răbdare, în spe-ranța că poate, poate, se va ivi vreo po-sibilitate de a se strecura în sală. Ar fi fost mulțumiți să stea în picioare, ba chiar într-un picior, numai să asculte și să vadă cine joacă și ce se joacă pe scenă.)

Printre spectatorii aflați în sală, nu ne îndoi-m că se aflau mulți țărani aidoma lui Toma Căbulea, eroul central al piesei, inimoși, mîntoși, dirji, care se vor fi mirat tare, atunci cînd au aflat nu numai că au venit „artiști mari, nu glumă, artiști ai poporului, artiști emeriti”, ci chiar și „dramatorul”, un „dramator” fără „suo-donim”, cu un nume „năzdrăvan” de-al lor. I-au aplaudat deopotrivă pe artiști și pe scriitori. La prima cădere a cortinei, după ce acțiunea din primul tablou s-a consu-mat, țărani aflați în primele rînduri au prins a însoți aplauzele cu freamătul gla-surilor. Măiestria artei lui Birlic îi cuce-rise. Emoție, admirație, respect, recuno-ștință, toate se regăseau în entuziasmul general care cuprinsese sala. Cu simțămî-ntele proaspete, vii, pe care nu încercam deloc să și le zăgăzuiesc, purtați de va-lul entuziasmului, au început să scandeze: „Bi-ne Bir-lic,.... bi-ne Bir-lic...” Birlic, ca și ceilalți actori, se întrecuse într-a-devăz pe sine. Toți dăruiseră acestor oameni simpli, care îi întîmpinaseră cu atîta bucurie și căldură cu cîteva ceasuri înainte, pe ulițele satului, tot ceea ce a-ta lor putea să ofere mai de preț.

O meritau.

După terminarea spectacolului, am stat de vorbă cu cîțiva țărani muncitori, co-lectiviști și întovărășiți din satele înveci-nate.

Iată mărturiile unora dintre ei.

Cristea Stelucă, colectivist în Gospodă-ria Agricolă Colectivă „Elena Pavel”, din comuna Roata, înființată în urmă cu a-proape un deceniu (un om cu ochii scîn-teietori, cu fața luminoasă, inspirînd forță

și încredere): „Piesa a scos foarte limpede la iveală vînzările pe care sînt în stare să le facă chiaburii. Autorul se vede că ne cunoaște foarte bine, atît pe noi cît și problemele noastre, deoarece și la noi au existat tilhari și dușmani, pe care însă i-am prins și i-am demascat și acum stau la „bițiboacă”, cum zicea unul din piesă”.

„Sînt foarte bucuros de venirea teatrului la noi. De cînd am terminat armata, n-am mai văzut teatru. Acum că avem și noi o sală de teatru, cred că n-o să fim tre-cuți cu vederea de tovarășii artiști și o să fim vizitați mai des”. (Petre Dobre, membru al întovărășirii din comuna Tă-mășești.)

„Piesa ne ajută să înțelegem multe lucruri. Avem nevoie de asemenea piese care să vorbească de problemele și fră-mîntările noastre”. (Alexandru Dobrinescu, membru al întovărășirii „Tineretul pro-gresist” din Ilîștea.)

Am plecat din comuna Videle, lăsînd în urmă casele îndreptate cu fața spre soare, lanurile, cu tot mai puține hături, și oame-nii care, o dată cu venirea primăverii, au lepădat cojoacele și — tot ca pe niște cojoace, dar putrede și zdrențuite — ve-chile prejudecăți, țîntînd acum spre o nouă viață.

Spectacolul dat la Videle a coincis cu cursurile de pregătire a propagandiștilor de partid, care se țineau în comună. Nici unul din cei 40 sau 45 de propagandiști n-a lipsit de la spectacol. Așa cum mi-a spus tovarășul Șerban Mihaî, directorul cabinetului de partid raional, pentru ziua următoare se programase o discuție pe marginea spectacolului cu toți propagan-diștii, discuție menită să scoată în relief toate învățămintele piesei, care să fie apoi popularizate în toate satele, cătunele și casele din raion.

Iată o pildă de felul în care cuvîntul rostit pe scenă poate să capete cele mai ample rezonanțe și să pătrundă adînc în mase.

I. R.

TEATRUL DE ESTRADĂ PLOEȘTI : DOUĂ SPECTACOLE PENTRU SATE

Ni se pare lăudabilă inițiativa Teatrului de Estradă din Ploești, de a pregăti două programe pentru sate, încercînd orientarea pe teme locale.